

Ратко Марковић, *УСТАВНО ПРАВО И ПОЛИТИЧКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ*, „Службени гласник РС”, Београд, 1995.

Уставно право и политичке институције проф. Ратка Марковића је, пре свега, уџбеник за студенте. Али и знатно више. Овде, у овим редовима, потписани баш говори о томе. Дакле, не само о начелима, институтима и другим уставно правним категоријама са гледишта нових устава Југославије, Србије и Црне Горе, већ наводи и указује на постојање мноштва гледишта из упоредног права других држава, што књизи даје посебну вредност и карактер. Наиме, постојање више мишљења о једном уставно-правном појму односно институцији, говори не само о упоредном методу обраде односних уставних категорија, већ, нарочито, о богатству различитих ставова и погледа о њима, настанку и развоју, осавремењавању и рационализацији, демократичности и остваривању. То посебно казује о особеностима писца књиге, као научника и теоретичара, који не само објашњава садржину уставног права и његове институције, са гледишта важећих устава, већ излаже и друге. Ово богатство идеја и ставова говори о писцу — да друштво, државу, институције и њихово функционисање посматра свестрано и критички, уочава проблеме и недостатке, и даје своја решења за нове ситуације друштвене праксе и могуће одговоре на нова питања. Писац књиге, по томе, није само теоретичар, који уопштава постојеће и познато, већ и мислилац, стваралац. Значај оваквог приступа је многостран. Мисао, став, гледиште из књиге, треба да утиче на стварност, да је поправља, да се гради ново, напредније од постојећег. Да се ствара још модерније друштво и ефикаснија правна држава у њему. Иако састављач ових редака зна за мисао да о другима и о њиховом стваралаштву може говорити само онај који им је, бар приближно раван, ипак, супротно томе, казује да се проф. Ратко Марковић својим делом може уврстити у ред великана који су се најуспешније бавили науком и теоријом уставног права. Наводимо двојицу најпризнатијих код нас и у свету. То су наши професори Јован Ђорђевић и Слободан Јовановић. Први, нарочито, по садржини, а други, и по томе, али посебно по језику. Путем, којим су они прошли и капитална дела створили, креће се писац књиге *Уставно право и политичке институције*. Као писац и научник нове, млађе, генерације има могућности да таквим путем настави тежећи савршенству, наведених двојице.

Казујемо још и реч две о језику и стилу којим је *Уставно право и политичке институције* написано. То, првенствено из педагошког разлога, јер је језик и стил узоран и за углед, пошто се одликује највишим квалитетима правног стила и језика уопште. У том циљу помињемо наших двојицу најбољих правних стилиста. То су, већ речени Слободан Јовановић, и академик Радомир Д.

Лукић. Оба правника. Оба научника. Први, још и књижевник а други и правни филозоф.

О језику Слободана Јовановића говорили су многи. Овде наводимо Јована Скерлића, књижевног критичара, изразито позваног за оцену стила и језика. Он, поред осталог, вели: „Слободан Јовановић пише кристално јасним и прецизним стилем, без трунке реторике; оригинално и врло књижевно”. Наглашава да Сл. Јовановић има отмен стил и изврстан језик. Ми бисмо додали да његов речник и израз имају особености и новинарског стила, што га, са те стране уздиже до највишег нивоа новинарске професије.

А. Радомир Д. Лукић, великан теорије државе и права, социологије, правне филозофије и др., ненадмашан је и недостижан када су у питању стил и језик и његова дела. Сабрана дела угледала су светлост дана 1995. године. Изузетан подухват за величанствена дела која створи једно од највећих имена наше правне науке. Његов језик и стил не могу се речима описати ни довољно похвалити. Као што је сам писац „обична памет необичног степена”, као што су му дела највиших вредности, тако и језик којим су написана и стил којим се одликује могу се само препоручити као најбољи, најјаснији и најлепши правни језик који је свет ове науке до сада имао.

Навођење двојице правних стилиста треба да подстакне многе правне писце (а и друге списатеље) да негују култ „блиставог стила и језика”, како би им дела, ако то по садржини јесу, остала узорна и трајна.

Стил и језик писца књиге *Уставно право и политичке институције*, проф. Ратко Марковића, јесте за похвалу, јер, и речник, и израз, и начин казивања имају таквих квалитета који изражавају особености пишчевог оштрог духа, логичког мишљења, дара за чист и леп језик и приступачан и јасан стил. Све то заслужује највишу оцену и неспорно признање.

За млађе нараштаје, научнике и стручњаке, дело Ратка Марковића јесте узор, како по садржини, тако и по језичком изразу.

Љубомир Ив. Јовић